

Sygn. akt IV CSK 47/19

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa M. K. P.

przeciwko P. P.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 lipca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 18 maja 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2 700
(dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód M. P. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 18 maja 2018 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 4 stycznia 2017 r. Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w B. oddalił jego powództwo o nakazanie złożenia przez pozwanego P. P. oświadczenia woli o powrotnym przeniesieniu na powoda darowanego mu wcześniej przez niego udziału we własności nieruchomości lokalowej położonej w I., którą to darowiznę powód odwołał. Sąd Okręgowy ustalił, że umowa darowizny miała miejsce dnia 16 sierpnia 2010 r. W tym samym akcie (§ 5) pozwany ustanowił na rzecz powoda nieodpłatnie i dożywotnio służebność osobistą mieszkania w najmniejszym pokoju, z używalnością innych pomieszczeń i urządzeń znajdujących się w tym lokalu oraz korzystania z przynależnej piwnicy. Ponadto pozwany zobowiązał się do sprawowania nad powodem odpowiedniej opieki i pielęgnowania go w razie choroby lub niemocy starczej. W roku 2011 r. pozwany wprowadził się do mieszkania wraz z obecną żoną. W trójkę z powodem zamieszkiwali przez ponad pół roku. W tym czasie relacje między domownikami się pogorszyły. Powód nadużywał alkoholu i tytoniu. Pozwany zmuszony był opuścić mieszkanie, ponieważ palenie tytoniu źle wpływało na zdrowie jego i jego ciężarnej żony. Powód nie reagował na prośby o zaniechanie stosowania używek. Niemniej podejmował próby leczenia odwykowego. Od czasu wyprowadzki pozwany mieszka osobno, płaci jednak opłaty związane z mieszkaniem, poza opłatami za media, pokrywał też powstałe zadłużenie w płatnościach związanych z lokalem w miarę możliwości zarobkowych. Do nieporozumień między stronami dochodziło na tle finansowym.

Powód złożył oświadczenie o odwołaniu darowizny udziału wskazując na rażącą niewdzięczność pozwanego. Pozwany jednak cały czas interesował się losem ojca, mimo trwającego konfliktu. Sąd nie stwierdził, aby pozwany wykazał się rażącą niewdzięcznością wobec darczyńcy. Mimo różnicy zdań, pozwany telefonował do ojca, pomagał mu w utrzymaniu mieszkania. Odwiedzał go również w miarę możliwości, robił zakupy, przekazywał pieniądze na potrzebne cele, dbał o niego i pielęgnował, także wtedy, kiedy powód był pijany. Twierdzenia

powoda o pobiciu go przez pozwanego Sąd ocenił jako nieudowodnione. Incydentalnych sprzeczek, tym bardziej sprowokowanych nie uznał za podstawę do odwołania darowizny, wyjaśniając, że o rażącej niewdzięczności w rozumieniu art. 898 § 1 k.c. można mówić jedynie wtedy, gdy obdarowany zachowuje się wobec w sposób wysoce nieprzyjazny lub wręcz popełnia czyny przestępcze.

Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia faktyczne i ocenę prawną, dokonane przez Sąd pierwszej instancji.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania - art. 207 § 3, 6 i 7 k.p.c. zw. z przepisem art. 227 k.p.c. i wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w B. i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwany wniósł o oddalenie tej skargi i o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę rozpoznania swojej skargi przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy jej oczywistą zasadnością, przejawiającą się w tym, że „Sąd Apelacyjny w (...) naruszył (...) przepisy art. 207 § 3, 6 i 7 k.p.c. w sposób

oczywisty, gdyż nie rozstrzygnął o wnioskach dowodowych pomimo złożenia pisma takie wnioski zawierającego. Zamiast tego dokonał zwrotu pisma, które w opisanych okolicznościach sprawy nie mogło mieć miejsca”.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej jej treści jednoznacznie wynika, że przynajmniej jeden z podniesionych w niej zarzutów kasacyjnych zasługuje na uwzględnienie, a jednocześnie zarzucone uchybienie powoduje, że wydane orzeczenie jest niewątpliwie błędne. Skarżący w uzasadnieniu wniosku powinien unaocznić jaskrawość wad kwestionowanego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Powód tych wymagań nie spełnił, a wskazane przez Sąd odwoławczy przyczyny zwrotu wniesionego przez niego pisma, niezakwestionowanie prawidłowości tej czynności w trybie art. 162 k.p.c. w połączeniu z niezamieszczeniem w skardze kasacyjnej wniosku o poddanie tej czynności kontroli w trybie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. sprzeciwiają się ocenie, że skarga powoda jest oczywiście uzasadniona z powodu dokonanego zwrotu pisma.

Wobec tego, że podana przez skarżącego podstawa przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi, a okoliczności sprawy nie wskazują, aby wystąpiły inne przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).